

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФІЦІАЛЬНАЯ

N

ГАЗЕТА

52.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 8-го Июля.—1847—Wilno. WTORĘK, 8-go Lipca.

ВНУТРЕННЯ ИЗВѢСТИЯ

В и ль н а.

1-го Іюля, въ Высокоторжественный день рож-
дения Ея Императорскаго Величества Государыни Им-
ператрицы, совершена была въ Николаевскомъ Кае-
дральномъ Соборѣ, а также въ Римско-Католическомъ
Каѳедральномъ костелѣ, и во всѣхъ прочихъ храмахъ
въ Вильнѣ находящихся, Божественная Литургія, въ
присутствіи многочисленнаго собранія народа, по о-
кончаніи которой, принесено было благодарственное
Господу Богу молебствіе о здравіи и благополучіи
Ихъ Величествъ Государя Императора, Государыни
Императрицы и всего Августейшаго Ихъ Дома.

Вечеромъ городъ былъ иллюминованъ.

Санктпетербургъ, 3-го Июля

Высочайшими Грамотами, 19 и 30 Мая сего года, Всемилостивейшие пожалованы: Шталмейстеръ, Членъ Комитета Государственного Коннозаводства Графъ Александръ Толстой, и Действительный Статский Советникъ Князь Четвертинскій, орденомъ Св. Апостола Павла 1-й степени, съ Императорскою Короною, а состоящій въ должности Иркутского Гражданского Губернатора, Действительный Статский Советникъ Пятницкій, орденомъ Св. Станислава 1-й степени.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 18-го Июня, произведенъ за отличие, изъ Статскихъ въ Дѣйствительные Статские Совѣтники Гродненскій Вице-Губернаторъ, Членъ тамошняго Комитета объ инвентаряхъ Яневитъ-Яневский.

Высочайшимъ Манифестомъ 1-го Июля 1843 года, въ ст. I, IX и XIV, постановлено: замѣнить находящіяся въ обращеніи государственная ассигнація и депозитные билеты государственными кредитными билетами, коихъ выпускъ, постепенно и по мѣрѣ надобности, выдачею, въ замѣнъ ассигнацій, въ слѣдующіе изъ Государственного Казначейства и изъ Кредитныхъ Установленій платежей, начать съ 1-го Ноября того же года. Въ послѣдствии же, по Высочайшему утвержденію въ 14-й день Ноября 1844 года Положенію Государственного Совѣта, объ обмѣнѣ ассигнацій и депозитныхъ билетовъ на государственные кредитные билеты и о платежѣ за фальшивые (опубликованному Правительствующимъ Сенатомъ при Указѣ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Dnia 1-go Lipca, jako w dniu wielkiej Uroczystości Urodzin NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, w Katedralnym Kościele Sw. Mikołaja, tudzież w Katedrze Rzymsko-Katolickiej i innych świątyniach znajdujących się w Wilnie, odbyło się wśród tłumnie zgromadzonego ludu, uroczyste nabożeństwo i dziękczynne modły, za zdrowie i pomyślność Najjaśniejszych Państwa, CESARZA JEGO MOŚCI I CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, tudzież całej Najjaśniejszej Famili.

Wieczorem miasto było oświecone.

St. Petersburg, 3-go Lipca.

Przez Najwyższe Dyplomata, z d. 19 i 30 Maja r. b.,
Najlepszawiejsi mianowani zostali: Koniuszy, Członek Ko-
mitetu Stadnin Państwa, Hrabia Alexander Tolstoj, i
Rzeczywisty Radca Stanu Xiążę Czetwertyński, Kawal-
erami Orderu Św. Anny 1-éj klasy z Koroną CESARSKĄ,
a zostający w obowiązku Gubernatora Cywilnego Irkuc-
kiego, Rzeczywisty Radca Stanu Piatnicki, Kawalerem
Orderu Św. Stanisława 1-éj klasy.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 1^{go} Czerwca, mianowany za odznaczenie się, Grodzieński Wice-Gubernator, Członek tamecznego Komitetu Inwentarzowego, Radca Stanu Janiewicz Janiewski Rzeczywistym Radcą Stanu.

Przez Najwyższy Manifest z d. 1-go Lipca 1843 roku, w art. I, IX i XIV postanowiono: zastąpić będące w obiegu assygnaçye Państwa i bilety depozytowe biletami kredytowemi Państwa, których wypuszczenie stopniowo i w miarę potrzeby, przez wydawanie, w zamian za assygnaçye, w należących się z Kassą i Instytucją Kredytowymi Państwa wypłatach, rozpocząć od d. 1-go Listopada tegoż roku. Później zaś, w skutku Najwyższej zatwierdzonej d. 14 Listopada 1844 r. uchwały Rady Państwa, względem wymiany assygnaçyi i biletów depozytowych na biletów kredytowe Państwa, tudzież względem wymiany za fałszywe (która-to Uchwała ogłoszoną była przez Senat Rządzący, przy Uzaknięciu z d. 11-go Stycznia 1845 r.), otworzoną została i dla osób prywatnych wymiana assygnaçyi i biletów

отъ 11-го Января 1845 г.) открыть обмѣнъ и частнымъ людямъ ассигнацій и депозитныхъ билетовъ на кредитные билеты, здѣсь, въ С. Петербургѣ, съ 15-го Января того года, въ Экспедиціи Кредитныхъ Билетовъ, а по губерніямъ въ Уѣздныхъ Казначействахъ, и гдѣ есть конторы Коммерческаго Банка, въ оныхъ конторахъ. Какъ обмѣнъ частнымъ лицамъ ассигнацій и депозитныхъ билетовъ производится повсемѣстно уже болѣе двухъ лѣтъ, но все еще оставалось оныхъ въ обращеніи до 33 м. р. серебромъ, то, признавъ нужнымъ, для успѣшишаго совершенаго изѣтія ихъ изъ обращенія, назначить окончательный срокъ вымѣну, Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представлениемъ по сему предмету въ Комитетъ Г. Министровъ. Нынѣ, выпискою изъ журналовъ оного, отъ 6-го Мая и 3-го Июня, сообщено Г. Министру къ исполненію, что Государь Императоръ, по Положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ; 1) Для вымѣна ассигнацій и депозитныхъ билетовъ на кредитные билеты, съ дадачею серебромъ и мѣдью за ассигнаціи, назначить окончательнымъ срокомъ: по всѣмъ вообще губерніямъ Европейской Россіи 1-е Января 1848 года, по Сибирскому Краю 1-е Іюля 1848 же года, а по колоніямъ Россійско-Американской Компаніи 1-е Января 1849 года, 2) Обмѣнъ сей производить въ теченіе означеннаго срока въ Экспедиціи Кредитныхъ Билетовъ и въ Конторахъ Коммерческаго Банка, а также во всѣхъ Уѣздныхъ Казначействахъ, гдѣ не находится Конторъ Коммерческаго Банка, на точномъ основаніи Высочайше утвержденаго, 14-го Ноября 1844 года Положенія: обѣ обмѣнъ ассигнацій и депозитныхъ билетовъ на кредитные билеты. 3) Для сего снабжать Конторы и Уѣздныя Казначейства, по мѣрѣ надобности, достаточными количествомъ кредитныхъ билетовъ и размѣнной серебряной и мѣдной монеты, съ отдѣленіемъ первыхъ изъ размѣнного капитала Экспедиціи Кредитныхъ Билетовъ, а серебряной и мѣдной монеты изъ суммъ Государственного Казначейства. 4) Поступающія къ обмѣну ассигнацій и депозитные билеты высыпать изъ конторъ Коммерческаго Банка прямо въ Экспедицію Кредитныхъ Билетовъ, а изъ Казначействъ въ Главное Казначейство, для передачи оныхъ также въ Кредитную Экспедицію, которая имѣть поступать съ оными на основаніи § 7 Устава своего. 5) Пересылку какъ размѣнного капитала въ конторы Банка и въ Уѣзды Казначейства, такъ и вымѣненныхъ ассигнацій и депозитныхъ билетовъ производить чрезъ почту, безъ платежа страховыхъ денегъ. 6) Обѣ окончательномъ срокѣ для вымѣна ассигнацій и депозитныхъ билетовъ опубликовать чрезъ Правительствующій Сенатъ и сверхъ того въ газетахъ обѣихъ столицъ и въ губернскихъ вѣдомостяхъ. 7) Возложить на попеченіе начальниковъ губерній, чтобы таковыя объявленія, напечатанныя отдельно, прибиты были по городамъ на видныхъ мѣстахъ, тамъ, гдѣ бывають народныя сборища. 8) Губернскимъ предводителямъ дворянства поручить помянутыя обѣявленія повторять въ пемѣщичихъ имѣніяхъ; по казеннымъ же и удѣльнымъ селеніямъ предоставить сіе распоряженію Шалатъ Государственныхъ Имуществъ и Уѣдѣльныхъ Конторъ. 9) Независимо отъ сего, объявленія сіи прочитывать какъ въ городахъ, такъ и селеніяхъ, по церквамъ, въ нѣкоторые праздничные дни, по окончаніи Богослуженія. 10) Повсемѣстно, кроме Сибирскаго Края, за два мѣсяца, а въ губерніяхъ и областяхъ оного за три мѣсяца, до наступленія окончательного срока вымѣна ассигнацій и депозитныхъ билетовъ, прекратить приемъ оныхъ на почтѣ отъ частныхъ лицъ, для пересылки въ другіе города, и объявить вновь вышеписаннымъ порядкомъ, что окончательный срокъ обмѣна наступить такого-то числа; послѣ чего ни какихъ отсрочекъ допущено не будетъ, и оказавшіеся въ рукахъ частныхъ людей ассигнации и депозитные билеты ни въ какіе платежи принимаемы не будуть. 11) Разрешить Министра Финансовъ, независимо отъ вышеизложенныхъ распоряженій, принять и всякия другія мѣры, какія, по усмотрѣнію его и по обстоятельствамъ, могутъ быть признаны имъ полезными, дабы наstantшее распоряженіе сдѣлать, сколь возможно болѣе гласнымъ и извѣстнымъ, а равно предоставить ему войти въ сношеніе съ Гг. Намѣстниками Царства Польскаго и Кавказскими и съ Статсъ - Секретаремъ Великаго Княжества Финляндскаго, о примѣненіи такого порядка вымѣна помянутыхъ бумажныхъ денегъ въ тѣхъ краяхъ, сообразно съ мѣстными обстоятельствами.

depozytowych na bilety kredytowe, w Petersburgu od d. 15-go Stycznia tegoż roku, w Expedyturze Biletów Kredytowych, a po guberniach, w Kassach powiatowych, gdzie zaś są Kantory Banku Handlowego, w takowych Kantorach. Ponieważ wymiana osobom prywatnym assygnaçji i biletów depozytowych uskutecznia się już wszedzie od lat dwóch przeszło, lecz zawsze jeszcze zostało w obiegu do 33 milionów rub. sr. przeto, uznawszy za rzecz potrzebną, dla przedsgo ich wyjęcia w zupełności z obiegu, P. Minister Skarbu czynił w tej mierze przedstawiennie do Komitetu PP. Ministrów. Obecnie, przez wypis z protokołu tegoż Komitetu, z d. 6-go Maja i 3-go Czerwca, zakomunikowano P. Ministrowi, iż Jego Cesarska Mość, w skutku uchwały Komitetu PP. Ministrów, Najwyżej rozkazać rozczył: 1) Dla wymiany assygnaçji i biletów depozytowych na bilety kredytowe, z dodatkiem w srebrze i miedzi za assygnaçje, uznaczyć ostateczny termin: we wszystkich w ogólnosci guberniach Rossji Europejskiej, dzien 1-szy Stycznia 1848, w Syberii, dzien 1-szy Lipca 1848 roku, a w koloniach Rossysko-Amerykańskich, dzien 1 szy Stycznia 1849 roku. 2) Wymianę takową uskuteczniać w ciągu oznaczonego terminu, w Expedyturze Biletów Kredytowych i w Kantorach Banku Handlowego, jakó-też we wszystkich Kassach powiatowych, gdzie nie ma podobnych Kantorów, a to ściśle na zasadzie Najwyżej zatwierzonego w d. 14-m Listopada 1844 r. postanowienia o wymianie assygnaçei i biletów depozytowych na bilety kredytowe. 3) W tym celu Kantory i Kasy Powiatowe, w miarę potrzeby, mają być opatrzone w dostateczny zapas biletów kredytowych, oraz monety zdawkowej srebrnej i miedzianej, po oddzieleniu pierwszych z kapitału Expedytury Biletów Kredytowych, do wymiany przeznaczonego, a monety srebrnej i miedzianej, z summi Kasy Państwa. 4) Assygnaçje i bilety depozytowe, które zamienione zostaną, odsyłać z Kantorów Banku Handlowego wprost do Expedytury Biletów Kredytowych, a z Kass powiatowych do Kasy Głównej, dla przesłania ich także do Expedytury Kredytowej, która ma postępować z niemi na zasadzie § 7 swojej Ustawy. 5) Przesłanie tak kapitału zamiennego do Kantorów Banku i Kass powiatowych, jako-też assygnaçei i biletów depozytowych, ma się odbywać pocztą, bezpłatnie. 6) O ostatecznym terminie wymiany assygnaçei i biletów depozytowych ma być opublikowane przez Rządzący Senat, i nadto obwieszczone w gazetach obu stolic i guberniajnych. 7) Poruczyć naczelnikom gubernii, aby takowe obwieszczenia, wydrukowane oddzielnie, poprzybijane były po miastach w takich miejscach publicznych, gdzie się lud zwykle zgromadza. 8) Marszałkom Gubernialnym polecić, aby rzeczone obwieszczenia powtarzane były w dobrach obywatelskich; po wsiach zaś skarbowych i udziałowych pozostawić to rozporządzeniu Izb Dób Państwa i Kantorów Udziałowych. 9) Oprócz tego, obwieszczenia te mają być odczytywane, tak w miastach, jako i we wsiach, po kościołach, w niektóre dni świąteczne, po ukończeniu nabożeństwa. 10) Wszędzie, wyjątki Syberią, na dwa miesiące, a w guberniach i obwodach Syberii, na trzy miesiące przed ostatecznym terminem wymiany assygnaçei i biletów depozytowych, zaprzestać ich przyjmowania na pocztach, od osób prywatnych, dla przesłania do innych miast, i obwieścić na nowo, wyr wskazanym porządkiem, że ostateczny termin wymiany w tym a tym dniu nastąpi; poczem żadne prolongacje dopuszczane, a znajdujące się w ręku osób prywatnych assygnaçje i bilety depozytowe, w żadnych opłatach przyjmowane nie będą. 11) Upoważnić Ministra Skarbu, iżby, niezależnie od powyższych rozporządzeń, przedsięwzięte były wszelkie inne środki, jakie podług jego uznania i stosownie do okoliczności, zdać się mu będą odpowiednimi dla uczynienia niniejszego rozporządzenia ile-możności jak najbardziej głośnem i wiadomem, jako też upoważnić go do zniesienia się z Namiestnikami: Królestwa Polskiego i Kaukazkim, tudzież z Sekretarzem Stanu Wielkiego Księstwa Finlandzkiego, względem zastosowania takowego porządku wymiany rzeczonych pieniędzy papierowych w owszych krajach, do okoliczności miejscowych.

31-го Мая сего года, въ девять часовъ по-прудни, скончалась здѣсь, въ С. Петербургѣ, послѣ кратковременной болѣзни, бывшая Иправительница Министръ Греціи, урожденная Царевна Грузинская, *Нина Георгіевна*, Кавалерственная Дама ордена Св. Екатерины 1-й степени, на семьдесятъ пятомъ году отъ рожденія. Тѣло ея предано землѣ въ Александро-Невской Лаврѣ, 5-го сего Июня.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

БАВАРИЯ.

Киссингенъ, 28 Июня.

Вчера, около 8 часовъ вечера, прибыли сюда Ихъ Императорскія Высочества, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ и Его Агустіншаад Супруга, Великая Княгиня Марія Александровна, а сегодня, въ 3 часа по полудни, прѣѣхала сюда Ея Императорскія Высочество Великая Княгиня Ольга Николаевна, Супруга Наслѣдника Ирина Виртембергскаго.

— Короля ожидаютъ завтра утромъ. Е. В. посѣтить Высокихъ Императорскихъ, здѣсь находящихся. Дѣлаются большия приготовленія для торжественной встречи любимаго монарха.

(*J. de St.-P.*)

ПРУССІЯ.

Берлинъ, 27 Июня.

Его Величество Король прѣѣхалъ обратно изъ Силезіи.—Принцъ Албертъ отправился въ С. Петербургъ.

— Изъ достовѣрнаго источника сообщаютъ, что проектъ укрѣленія портааго города Свинемюнде (при Балтийскомъ морѣ), окончательно утвержденъ; вскорѣ начнутся работы.

Бреславль, 28 Июня.

Вчера, происходило здѣсь торжественное открытие памятника, воздвигнутаго въ честь Фридриха Великаго, въ присутствіи Короля и принца Пруссаго. Памятникъ этотъ поставленъ на площади, на которой кругомъ разставлены были войска. Наѣхата стояла по западному фасу площади, по сѣверному—кирасиры, по восточному—егеря и городская стража, а по южному—артиллерія. По срединѣ площади находились особы, приглашенныя къ этому торжеству, а около самаго монумента ветераны временъ великаго Государя, и въ томъ числѣ одинъ рядовой 109 лѣтъ, родившійся, по бывшей при немъ метрикѣ, 1738 года. Видъ столѣтняго старца, съ ружьемъ въ дряхлыхъ и дрожащихъ рукахъ, былъ истинно трогателенъ. Вѣроятно онъ одинъ изъ числа всѣхъ жителей Силезіи родился во времія Австрійскаго правительства. Дома, окружающіе площадь, представляли великолѣпное зрѣлище; всѣ окна, всѣ кровли покрыты были зрителями, которые заняли также башни, ратуши, церкви св. Елизаветы и Гольштавскую. Король и принцъ прибыли въ 12 часовъ. Восхищенія народа и пѣсни, окомпанируемая военною музыкой, привѣтствовали Монарха, послѣ чего бургомистръ Барчъ произнесъ рѣчь, въ кой нечислилъ благодѣянія, оказанныя Силезіи Королеми Прусскими, и упомянулъ о признательности и преданности народа къ царствующей фамиліи. За симъ открыты былъ памятникъ, при восхищаніяхъ народа и пушечной пальбы. Памятникъ этотъ вылитъ изъ бронзы въ Бреславль, по модели профессора Кисса; въ высшину онъ имѣть 14 футовъ; мраморное основаніе памятника имѣть 11 футовъ 10 дюймовъ длины, 5 футовъ 9 дюймовъ ширины, 74 фута 9 дюймовъ высоты. Бронзовыя украшения исполнены по рисункамъ профессора Кисса.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 1 Июля.

Проектъ закона, предложенный министромъ внутреннихъ дѣлъ налѣтѣ депутатовъ на счетъ национальной гвардіи, распущенной въ иѣкоторыхъ городахъ, состоитъ изъ одной статьи слѣдующаго содержания: „Пріостановка переобразованія национальной гвардіи, которую королевскими декретами повсѣдѣно распустить въ Ліонѣ съ его предмѣстьями *La Croix-Rousse*, *La Guillotiere*, *Vaise*, *Caluire* и *Cuire*, Сент-Этьенѣ съ

Dnia 31 Maja r. b., o godzinie 10-ej wieczorem, za-kończyła w Petersburghu życie, po krótkiej słabości, w 75 roku wieku swego, niedys Władczyni Mingrelii, z domu Carowna Gruzyjska, Nina Georgiewna, Dama Orderu św. Katarzyny 1-ej klasy. Ciało jej pogrzebiono w monasterze Alexandro-Newskim, d. 5 Czerwca.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

BAVARIA.

Kissingen, 28 czerwca.

Wezorajoko godziny 8-ej wieczorem, przybyli tu Jej Cesarskie Wysokoſci, Następcę Cesarzewicza i Jego Najjaśniejsza Małżonka WIELKA XIĘŻNA MARYA ALEXANDROWNA, a dzisiaj o godz. 3-ej po południu, zjechała tu Jej Cesarska Wysokość WIELKA XIĘŻNA OLGA NIKOLAJEWA, Małżonka dziedzicznego Xięcia Wirtembergskiego.

— Król oczekiwany jest jutro rano. Jego Kr. Mość odwiedzi Dostojnych Podróżnych, którzy się tu znajdują. Czynią wielkie przygotowania do uroczystego przyjęcia ukochanego Monarchy.

(*Journal de St. Petersburg.*)

PRUSSIA.

Berlin, 30 czerwca.

Król Jego Mość powrócił z Szląska, Książę Albrecht wyjechał do Petersburga.

— Z pewnego źródła donoszą, że ufortyfikowania portowego miasta Swinemünde (nad morzem Bałtyckim) zostało ostatecznie postanowione; roboty mają się wkrótce rozpocząć.

Wrocław, 28 czerwca.

Wezoraj odbywało się u nas uroczyste odsłonięcie pomnika Fryderyka Wielkiego, w obec Króla i Xięcia Pruskiego. Pomnik ten wzniesiony jest na rynku, który ze wszystkich czterech stron otoczony był wojskiem; stronę zachodnią zajęła piechota, północną kyrassyery, wschodnią strzelecy, łącznie z gwardią miejską, a południową artylerię. W środku tego czworoboku znajdowały się osoby na tą uroczystość zaproszone, a przy podstawie pomnika weterani z czasów wielkiego Monarchy, między którymi był jeden szeregowy, 109 lat mający: według bowiem metryki, którą miał przy sobie, urodził się 1738 roku. Widok zgrzybiałego starca, robiącego orzeźwem ręką osłabioną i drżąącą, był nader rozczulający. On pewnie ze wszystkich Szlązaków jest jedynym, który się za Austryackiego rządu urodził. Domysły przedstawiały scenę uroczą; wszyskie okna, wszyskie dachy okryte były widzami, którzy nawet mieściли się na wieżach: Ratuszowej, kościoła św. Elżbiety i Holszauskiej. Król przybył z Xięciem Pruskim o godzinie dwunastej; okrzyki ludu i pieśni z towarzyszeniem muzyki wojskowej, powitały Monarchę; następnie burmistrz Bartsch odezwał mowę, w której przyczytał dobrodziejstwa udzielone Szlązakowi przez Królowów Pruskich i wspomniał o wdzięcznej miłości ludu dla panujączej rodziny. Tu dopiero odsłonięto pomnik, który działa i okrzyki radośnie ludu pozwoliły. Posąg jest ze spodu odlany w Wrocławiu, ze wzoru professora Kiss; wysokość jego wynosi 14 stóp, a podstawa marmurowa ma 11 stóp 10 cali długości, 5 stóp 9 cali szerokości, wysoka zaś jest na stóp 14 cali 9. Jego ozdoby spiżowe, wykonane zostały według rysunków professora Kiss.

FRANCJA.

Pariz, 1 lipca.

— Projekt do prawa, wniesiony przez Ministra spraw wewnętrznych do Izby Deputowanych, względem gwardii narodowej, rozwiązanej w niektórych miastach, składa się z jednego artykułu następującego brzmienia: „Zawieszenie reorganizacji gwardii narodowej, która postanowieniami królewskimi rozkazano rozwiązać w Lyonie i jego przedmieściach: *La Croix-Rousse*, *La Guillotière*, *Vaise*, *Caluire* i *Cuire*; w St. Etienne z okolicami St. Chamont,

(1)

его окрестными мѣстами *St. Chament*, *Ga^{ve}noite*, *Outre-fa^{ve}ns* и *Montaud*, и Тулузѣ, можетъ быть продолжена до 31-го Декабря 1852 года. Дано во дворцѣ Нѣпльи, 20-го Июня 1847.¹⁴ Въ изложении причинъ этого закона сказано между прочимъ: „Хотя политическая страсти теперь приутихли, если не совсѣмъ погасли, хотя стороны, испрѣзанныя хартіи и династіи 1830 г., много потеряли своей силы и каждый день разувѣряются въ своихъ пустыхъ надеждахъ, но эти партіи еще существуютъ и не перестаютъ дѣйствовать. Къ тому же, къ политическимъ страстямъ, въ иѣкоторыхъ мѣстахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, могутъ присоединиться движения другаго рода, не менѣе опасны для общественного порядка. Бдительности бѣдныхъ общественныхъ властей, равно какъ рѣшительному и умѣреному духу правительства, предлежитъ обязанность—предвидѣть опасные безпорядки и предохранять менѣе просвещенную часть народа отъ пагубныхъ заблуждений.“ Отдѣленія палаты депутатовъ будутъ поддерживать проектъ правительства, только Гг. Дювержье де Горань и Фоне воспротивились этому, утверждая, что палата предоставила кабинету слишкомъ обширную власть.

— Герцогъ Бороди отправляется сегодня къ посольскому посту своему въ Лондонъ, въ сопровожденіи секретаря посольства графа Жарнака, который иѣсколько дней находился въ Парижѣ.

— Говорятъ, что лордъ Норменби, останется посланикомъ въ Парижѣ несмотря на противорѣчавшія этому слухи.

— Архиепископъ—Камбрейскаго и Буржскаго ожидаютъ въ Парижѣ, тѣдѣ они съ обычнымъ церемоніаломъ получать кардинальскія шляпы.

— Послѣ недавно минувшихъ событий въ Португалии, принцу Жуэнвильскому предписано, чтобы онъ не отправлялъ кораблей своей эскадры въ Лиссабонъ.

— Въ алжирскомъ журнальѣ *Akhbar* сообщаютъ, что принцъ Омальскій имѣеть быть назначенъ алжирскимъ генераль-губернаторомъ, а начальство надъ войскомъ въ Африкѣ вѣтрено будетъ генералу Бедо.

— Въ Алжирскомъ Монитерѣ отъ 20 Июня пишутъ, что Абд-эль-Кадеръ все еще остается въ грозномъ положеніи относительно Мароккскаго императора; онъ перемѣщаетъ свою дѣнуру съ одного мѣста на другое, и мароккскія начальства смотрятъ на это равнодушно.

— По письмамъ изъ Алжиріи, между войсками мароккскаго императора и Абд-эль-Кадера произошло кровопролитное сраженіе, въ которомъ сей послѣдній одержалъ совершиенную побѣду, чemu способствовало то, что на его сторону перешло значительное число императорскихъ солдатъ. Въ испанской же газетѣ *Eco del Commercio* сообщаютъ, что вся сѣверная часть мароккской имперіи, Рифъ и Горы провозгласили Эмира Абд-эль-Кадера Великимъ Падишахомъ и императоромъ Марокка. Эмиръ, говорятъ находится только въ разстояніи двухъ станцій отъ испанской крѣпости Мелиллы.

— За иѣсколько предъ симъ днѣй сообщено было журналами, что на Г. Мерильо, пера Франціи, въ собственой его квартирѣ, нашаѣ убийца, принадлежацій въ высшему классу общества, и находившійся въ близкихъ сношеніяхъ съ этимъ же первомъ. Нынѣ же пачеатаны слѣдующія ближайшія подробности сего происшествія. Г. Мерильо считается опекуномъ двадцати двухъ-лѣтняго виконта Денена, автора иѣкоторыхъ біографій и недавно изданной брошюры о колонизаціи Алжиріи. Дененъ, при расточительной жизни, растратилъ уже часть своего имѣнія. Г. Мерильо чтобы сохранить остальную часть держалъ молодаго Виконта подъ строгимъ надзоромъ. 23-го числа, въ 8 часовъ утра, Дененъ безъ доклада явился въ рабочій кабинетъ опекуна и потребовалъ денегъ. Получивъ отказъ, Виконтъ досталъ пистолетъ; Г. Мерильо бросился на него съ тѣмъ, чтобы обезоружить его, и, не смотря на сильный ударъ прикладомъ пистолета въ лицо, успѣлъ овладѣть оружіемъ. Тогда Дененъ въ ту же минуту досталъ другой пистолетъ и выстрѣлилъ изъ него въ г-на Мерильо, но даль промахъ. Всѣдѣ за тѣмъ, убийца побѣжалъ, но былъ на лѣстницѣ остановленъ и взятъ подъ стражу. При немъ нашли два векселя на имя Г. Мерильо, и вѣроятно Дененъ хотѣлъ принудить своего опекуна, чтобы онъ подписалъ ихъ; однако сумма, на которую они были написаны, не превосходила 1,800 фр.

Valbenoite, Outresurens i Montaud, i w Tuluzie, moze si przedluzy do 31 grudnia 1852 roku. Dan w pałacu Neuilly 20 czerwca 1847 roku.¹⁴ W przytoczeniu powodów tego prawa między innymi powiedziano: „Chociaż namiętności polityczne obecnie uciechły, jeśli niezupełnie zgasły, chociaż stronnictwa nieżyczliwe ustawie konstytucyjnej i dynastii 1830 roku, wiele już utraciły ze swojej mocy, i codziennie przekonywają się o bezzasadności swoich marzeń; jednakże te stronnictwa istnieją i nie przestają działać. Nadto, do namiętności politycznych, w niektórych miejscach, i w pewnych zdarzeniach, mogą się przyłączyć poruszenia innego rodzaju, nie mniej niebezpieczne dla porządku publicznego. Na czujności w tąd wyższych, jako też na stanowczym i umiarkowanym duchu rządu leży obowiązek — zapobiegania niebezpiecznym zaburzeniom, tudzież ochraniania mojej oświeconej części narodu od zgubnych obłoków.“ Biura Izby Deputowanych oświadczyły się juž za tym pro ektem rządowym, i tylko PP. Duvergier de Hauranne i Faucher sprzeciwiali się temu, utrzymując, że Izba udziela gabinetowi władzę zbyt obserną.

— W dniu dzisiejszym, Xiąz̄e Broglie wyjeździ na swoje posadę poselstwa do Londynu. Mr. Jarlac, sekretarz pomienionego poselstwa, który kilka dni przepędził w Paryżu, towarzyszy Posłowi do Anglii.

— Mówią, że Lord Normanby, mimo krążących wieści przeciwnych, nie opuści poselstwa w Paryżu.

— Arcybiskupi z Cambrai i Bourges spodziewani są w Paryżu, gdzie ze zwyklemi uroczystościami otrzymają z rąk Króla kapelusze Kardynalskie.

— Po ostatnich wypadkach w Portugalii, polecono Xięciu Joinville, aby z floty swojej nie wyprawił okrętów do przystani Tagu.

— Według algierskiego dz. *Akhbar*, z d. 22 czerwca, Xiąz̄e Aumale ma być mianowany Jeneralnym Gubernatorem Algierii, a dowództwo nad wojskiem w Afryce powierzone będzie Jenerałowi Bedau.

— Monitor Algierski donosi, pod dniem 20 b. m., że Abd el-Kader ciągle zajmuje groźne stanowisko przeciw Cesarzowi Marokańskiemu. Przenosi bowiem swoje deirę, (obóz warowny) z jednego miejsca na drugie, a władze Marokańskie patrzą na to z największą obojętnością.

— Podlugo listów z Algierii, między wojskami Cesarza Maroku i Abd-el-Kaderem zaszła już krwawa bitwa, w której ten ostatni odniósł zupełne zwycięstwo, przez przejście znacznej liczby żołnierzy cesarskich na jego stronę. Zkąd inąd gazeta hiszpańska *Eco del Commercio* pisze, że cała część północna cesarstwa marokańskiego, Rif i Góry obwołaly Emira Abd-el-Kadera Wielkim Padyszachem i Cesarem Maroku. Emir ma się znajdować o dwie tylko stacie od twierdzy hiszpańskiej Melilla.

— Przed kilku dniami doniosły były dzienniki że P. Merilhou, Par Francji, napadnięty został w swoim mieszkaniu przez mordercę, należącego do wyższych klas sporządczego i zostającego w bliskich stesunkach z tymże Parem. Teraz czytamy w tychże dziennikach następujące bliższe szczegóły tego wypadku. P. Merilhou jest opiekunem 22 letniego Wice Hrabiego Denain, autora wielu biografii i niedawno wydanej broszury o kolonizacji Algierii. Młodziec ten, przez marudrawne życie, stracił już większą część swego majątku, i przeto P. Merilhou, aby uratować resztę, miał go pod ścisłym dozorem. Dnia 23 czerwca, o godz. 8 rano, Denain wszedł nagle, bez oznajmienia się, do gabinetu P. Merilhou, i tonem rozkazującym domagał się od niego pieniędzy; otrzymał zaś odmowną odpowiedź, dobijając kieszeni pistolet. Postrzelił to w porę P. Merilhou, rzucił się nań, aby go rozbroić, i lubo ugrodzony w twarz kolbą, potrafił jednak wydrzeć mu tę broń z ręki. Ale w tejże chwili Denain, wyjawszy drugi pistolet, wystrzelił zeń do P. Merilhou, lecz chybili poczem uciekając, przytrzymany został na schodach i w ręce sprawiedliwości oddany. Znaleziono przy nim dwa wlexle na rachunek P. Merilhou, i widocznie, że Denain chciał go zmusić do ich podpisania; sumią jednak na jaką wystawione były, nie przenosi 1,800 franków.

2 Іюля.

Сегодня поутру было заседание совета министровъ, которые собирались по делу Г. Кюбьера.

— Въ палатѣ депутатовъ происходили сегодня пренія о бюджетѣ расходовъ на 1848 годъ, и остановились на статьяхъ расходовъ министерства публичныхъ работъ. Первые 10 пунктовъ приняла палата безъ препинаний. Палата перво разсмотрѣвала проектъ закона о врачебной практикѣ.

— Въ палатѣ депутатовъ разданъ членамъ докладъ комиссии о проектѣ закона, которымъ продолжается срокъ для силы законовъ обѣ иностраныхъ эмигрантахъ во Франції. Число ихъ, въ теперешнее время, простирается до 11,600 человѣкъ, между которыми 6,272 Испанца, 604 Италиянца и 178 Нѣмцевъ; 4,718 изъ нихъ получаютъ отъ казны пособие. Въ теченіе послѣднаго года, девять эмигрантовъ высланы изъ Франції.

— Герцогъ и герцогиня Монпансіе обѣдали третьего дня въ Мальмезонѣ у Королевы Христины.

— Носятся слухи, будто маршалъ Бюжо, на неоднократныя приглашенія въ Парижъ, отвѣчалъ, что онъ прибылъ во Францію отдохать, а не заниматься дѣлами.

— Въ *Siecle* пишутъ, что генералъ Кюбъеръ, въ общемъ засѣданіи суда перво, будетъ держаться совершенно другой системы защиты, нежели та, которой онъ придерживался при допросахъ, и которая была въ очевидномъ противорѣчіи съ его письмами, то есть, онъ будетъ утверждать, что дѣйствительно подкупилъ Г. Теста, и что поэтому онъ виновенъ.

— Г. Эмиль Жирарденъ продолжаетъ войну съ министерствомъ. Въ засѣданіи палаты депутатовъ, происшедшемъ въ пятницу, (25 ч.) Г. Дюшатель объявилъ, что онъ считалъ бы дѣломъ позорнымъ со стороны ministra, если бы взялъ акціи какого либо общества желѣзныхъ дорогъ, и что если бы онъ самъ сдѣлался виновнымъ въ этомъ, то не осмѣлился бы взглянуть на своихъ товарищѣй. Сегодня Г. Жирарденъ объявилъ, что одинъ изъ товарищѣй Г. Дюшателя, состоящий еще членомъ кабинета, получилъ 500 акцій на сѣверную желѣзную дорогу, которыхъ назвалъ даже серіей.

— Здѣшние спекулянты держали значительные пари, утверждая, что настоящій кабинетъ, 15 Августа, уже не будетъ существовать.

— *Journal des débats*, въ одной изъ теоретическихъ своихъ статей утверждаетъ, что въ послѣдніе годы настоящій политическій партій совершенно разстроились, и думаетъ, что при предстоящихъ выборахъ депутатовъ произойдетъ совершенно новый составъ оныхъ.

— Цѣны на хлѣбъ несколько понизились. Изѣстія обѣ урожаихъ благопріятны, но не такъ какъ утверждали двѣ недѣли тому назадъ.

— Запасы хлѣба въ Марсели простираются до 1,700,000 гектолитровъ; а такъ какъ въ скоромъ времени ожидаются новыхъ подвозовъ хлѣба изъ Чернаго моря, то спекулянты сильно втимъ озадачены.

Англія.

Лондонъ, 26 Іюня.

Говорятъ, что Королева вскорѣ выѣдетъ въ Шотландію, гдѣ посѣтить маркиза Аберкорна, въ его имѣніи.

— Въ Спитгедѣ вѣльно, въ теченіе двухъ недѣль, собрать учебную эскадру изъ пяти линейныхъ кораблей и столькихъ же паровыхъ фрегатовъ, которая будетъ состоять подъ начальствомъ адмирала Непира.

— Его Императорское Высочество Принцъ Петръ Ольденбургскій съ Супругою своего приѣдетъ сюда на двѣ недѣли.

— Королева назначила 300 ф. ст. пожизненнаго пенсіона Патеру Матью, основателю общества трезвости, и 200 ф. ст. ежегодно вдовѣ и семейству доктора Чальмерса, основателю, такъ называемой вольной Шотландской церкви.

— Въ министерскихъ журналахъ пишутъ, что парламентъ будетъ закрытъ прежде 30 Іюля.

— Съ кораблемъ *Marmion* получены въ Лондонѣ письма изъ Нью-Йорка отъ 8 с. м., съ извѣстіями изъ Мексики отъ 19 Мая. Въ нихъ сообщаютъ, что американскій Коммодоръ Перри овладѣлъ множествомъ

Dnia 2 lipca.

Wczoraj rano, odbywała się rada gabinetowa, na której naradzano się w przedmiocie processu Jenerała Cubières.

— Izba Deputowanych zajmowała się wczoraj naradami nad budżetem wydatków na rok 1848, i stanęła na tytule wydatków ministerstwa robót publicznych. Pierwsze dziesięć rozdziałów uchwała Izba bez sporów. Izba Parów zajmuje się jeszcze projektem o praktyce lekarskiej.

— W Izbie Deputowanych zostało rozdane członkom sprawozdanie komisji o projekcie do prawa, mocą którego przedłuża się termin działania praw o obcych emigrantach, znajdujących się we Francji. Liczba ich, w obecnym czasie, wynosi około 11,600 osób; między nimi jest 6,272 Hiszpanów, 604 Włochów i 178 Niemców. 4,718 emigrantów otrzymują wsparcie ze skarbu. W ciągu ostatniego roku, dziewięciu wychodzów zostało z Francji wydalonych.

— Xiążę i Xiężna Montpensier obiadali oniedlaj u Królowej Krystyny, w Malmaison.

— Krzyż pogłoska, że Marszałek Bugeaud, na kilkakrotnie zaproszenie go do Paryża, miał odpowiedzieć, iż przybył do Francji dla wypoczynku, nie zaś dla zajmowania się interesami.

— Siecle zapowiada, że Jenerał Gubières na publicznem posiedzeniu Sądu Parów, obierze zupełnie inny system obrony, niż ten, którego się trzymał przy instrukcji, a który był w sprzeczności z jego listami; to jest obstawać będzie przy tem, że rzeczywiście przekupił P. Teste, i że przeto tenże jest w nim.

— P. Emil Girardin nie przestaje prowadzić wojny przeciw ministerstwu. Na piątkowym posiedzeniu Izby Deputowanych (d. 25), P. Duchatel oświadczył, że uważały za rzeczą hanienną ze strony Ministra, gdyby wziął akcje jakiego towarzystwa kolejki żelaznej, i że co do niego, gdyby się stał tego winnym, nie miałby spojrzeć w oczy swoim kolegom. P. Girardin ogłasza dzisiaj w *La Presse*, że jeden z kolegów P. Duchatela, który jest jeszcze członkiem gabinetu, otrzymał 500 akcji na Północną kolej żelazną, których serię nawet wymienia.

— Pomiędzy spekulantami tutejszemi zawarto kilka znaczych zakładów o to, że teraźniejszy gabinet d. 15 sierpnia już nie będzie przy sterze rządu.

— *Journal des Débats* w rozumowanym artykule twierdzi, że w Anglii w ostatnich latach dotyczeasowe polityczne stronnictwa zupełnie się rozprzegły, i sądzi, że z następnych wyborów Parlamentu zupełnie nowy ich skład wyniknie.

— Ceny zboża nieco spadły. Doniesienia o urodzajach są zaspokajające, ale wszakże nie tak pomyslnie, jak był przed dwoma tygodniami.

— Składy zboża w Marsylii wynoszą 1,700,000 hektolitrów; że zaś wkrótce nowe zapasy z Czarnego morza nadzieję, przeto spekulanci w wielkim znajdują się kłopotie.

Англія.

Londyn, 26 czerwca.

Słyszać, że Królowa niebawem wyjedzie do Szkoicy, gdzie odwiedzi Margr. Abercorna w jego dobrach.

— Wydano rozkaz, aby w przeciągu dwóch tygodni zebrala się w Spithead flota, złożona z pięciu okrętów liniowych i tylu parowych fregat. Flota ta odbywać będzie ćwiczenia pod wodzą Admirala Napier.

— J. C. W. Xiążę Piotr Oldenburski spodziewany jest tu ze swoją małżonką na dwa tygodnie.

— Królowa przeznaczyła 300 funt. szt. dożywotnię pensji Ojcu Mathew, sławnemu twarcy towarzystwa wstrzemięźliwości; udzieliła oraz 200 funt. szt. rocznie wdowie i rodzinie Dra. Chalmers, ustanowiciela tak zwanego wolnego kościoła Szkockiego.

— Dzienniki ministerialne donoszą, że parlament przed 30-m lipca nie będzie odroczone.

— Okrętem *Marmion* nadeszły do Londynu listy z Nowym Jorkiem pod dniem 8 b. m., z nowinami z Meksyku do 19 maja. Donoszą one, że amerykański Kommodor Perry opanował mnóstwo miasteczek przy odnodze Meksykańskiej,

мѣстечекъ при мексиканскомъ заливѣ, и что онъ дѣлаетъ приготовленія къ нападенію на Тобаско, въ которомъ находится гарнизона до 2,000 чл.

— Пароходъ *Antelope* прибылъ въ Ливерпуль съ новостями пзъ Рио-Жанейро по 10-е Мая. 3-го с. м., Бразильскій императоръ открылъ законодательное собрание рѣчью, въ коей объявилъ, что казенные расходы покрываются государственными доходами, причемъ надѣется, что въ слѣдствіе предпринятыхъ правительствомъ мѣръ, окажется довольно значительный остатокъ доходовъ, такъ что можно будетъ приступитьъ къ уменьшенню государственного долга.

— Губернаторъ Гривицкаго госпиталя и извѣстный начальникъ англійскаго флота во время экспедиціи противъ Сиріи, адмиралъ Стопфордъ, скончался сегодня на 80 отъ рода.

27 Іюня.

Относительно отказа въ повиненіи Опортской юнты, въ здѣшнихъ журналахъ выражаютъ разныя мнѣнія. Вигскій жур. *Globe* утверждаетъ, что прежде должно было составиться новое министерство; *Standard* того же мнѣнія, но прибавляетъ, что графъ Дасъ-Антасъ не законно содержится подъ арестомъ англійскаго флота, потому что онъ не плѣнникъ и не преступникъ.

— Вооруженное движение противъ Кантону, о которомъ получено уже въ Англіи официальное извѣстіе, занимаетъ нынѣ внимание лондонскихъ журналовъ. Всѣ одобряютъ дѣятельность и энергию, оказанные въ этотъ случаѣ Гонгъ Конгскимъ губернаторомъ, Г. Девисомъ; но въ жур. *Times* результатъ сей считаются недостаточнымъ и могущимъ только причинить новый разрывъ съ Китаемъ.

— Въ *Morning Chronicle* равномѣрно предсказываютъ войну съ Китаемъ и утверждаютъ, что все нынѣ случившееся есть только окончаніе начала къ новой войнѣ. Мы вынудили у Китайцевъ новыя условия, но не знаемъ, что на это скажутъ въ Пекинѣ. Въ томъ же журналѣ сообщаютъ, что сэръ Джонъ Девисъ, удаляясь изъ Кантону, оставилъ тамъ роту 18-го Ирландскаго полка съ тою цѣлью, чтобы наблюдать за безопасностью англійскихъ резидентовъ. Очевидно, что эти силы недостаточны, и легко можно предвидѣть кровавыя столкновенія, слѣдствіемъ коихъ будетъ новая экспедиція и овладѣніе Кантономъ.

Італія.

Римъ, 18 Іюня.

Торжество, которое вчера совершилось здѣсь, въ день восшествія на апостолическій престолъ Пія IX, было во всѣхъ отношеніяхъ интересно, и, можно сказать, великолѣпно; оно состояло изъ освященія штандарта. Извѣстно, что въ минувшемъ году, Болонцы, въ знакъ любви и братства подарили Римлянамъ богато вышитый штандартъ, который Папою переданъ былъ Князю Орсини, какъ римскому сенатору и начальнику римской муниципальной гвардіи. Вчера, всѣ городскія легіоны, числомъ 14, въ предшествіи вышеупомянутаго князя, взявъ торжественно сей штандартъ изъ Капиталія, привнесли его на Монте-Кавалло. Сверхъ сего, каждый легіонъ имѣлъ особое свое знамя, богато украшенное, съ римскимъ орломъ на верху. По прибытии къ папскому дворцу, всѣ знамена расположены были въ одну линію подъ крыльца, на коемъ вскорѣ появился Пій IX, окруженный кардиналами; Е. С. благословилъ знамена — и собравшійся народъ. Во время сего обряда, хоръ пѣвцовъ пропѣлъ гимнъ, слова и музыка коего были нарочно сочинены для сей цѣли; другой же гимнъ пропѣтъ былъ, при удаленіи Папы съ крыльца. За симъ всѣ легіоны въ прежнемъ порядкѣ, возвратились въ Капиталій, только по другимъ улицамъ города. Вечеромъ, хоръ пѣвцовъ, отправился во дворецъ Орсини, для выраженія благодарности князю, который при семъ случаѣ, по повелѣнію Папы, обѣщалъ городу давно ожидаемый муниципальный уставъ.

— Предсказанное Папою въ засѣданіи консисторіи, 11 Іюня, учрежденіе министерскаго совѣта, обнародовано уже официальнымъ путемъ, посредствомъ такъ называемаго папскаго *Motu proprio propria*, на основаніи коего начальники главныхъ отраслей государственного управления должны присутствовать въ засѣданіяхъ совѣта министровъ, въ коихъ важиѣйшия дѣла, требую-

и ѳе czyni przygotowania do uderzenia na Tobasco, ktore ma 2,000 ludzi załogi.

— Parostatek *Antelope* przybył do Liverpoolu z nowinami z Rio Janeiro do d. 10 maja. Dnia 3 tegoż miesiąca, Cesarz Brezyljiski zagał zgromadzenie prawodawcze nową, w której oświadczył, że wydatki skarbu publicznego pokryte są dochodami kraju; spodziewają się tam zarazem, że w skutku przedsięwziętych przez rząd środków, dość znacząca będzie przewyższa dochodów, aby się móc zajęć umorzeniem dłużu narodowego.

— Admirał Stopford, Gubernator szpitala w Greenwich, i znany dowódcza floty angielskiej w wyprawie Syryjskiej 1840 r., umarł dzisiaj w 80 roku życia.

Dnia 27 czerwca

O odmówieniu poddania się junty w Oporto, różne są zdania tutejszych dzienników. Wigowski *Globe* przyznaje, że naprzód powinno być utworzone nowe ministerstwo. I Stand rd jest tegoż zdania, dodając, że Hr Das Antas niewłaściwie więziony jest przez marynarkę angielską, gdyż nie jest ani jeniecem ani zbrodniarzem.

— Zbrojna demonstracja przeciw Kantonowi, o której nadano urzędowe potwierdzenie do Anglii, żywiołowo zamiejszczały londyńskie dzienniki. Wszystkie pochwalają sprężystość i energię rozwinięte w tej okoliczności przez P. Davis, Gubernatora wyspy Hong-Kong, ale *Times* uważa ten rezultat za niedostateczny i mogący tylko spowodować nowe zerwanie z Chiuami.

— *Morning-Chronicle* przewiduje także wojnę z Chinami, i mówi, że to całe zdarzenie jest tylko końcem pozażeku nowej wojny. „Wydarliśmy sprawiedliwość od władz Kantona koncesyje, ale nie wiemy co na to powiedzą w Pekinie.“ *Morning-Chronicle* zawiadamia nas zarazem, że Sir J. Davis oddalał się z Kantonu, pozostawił tam kompanię 18-go pułku Irlandzkiego, aby zabezpieczyć Rezydentów angielskich. Ale widocznie jest, że te siły nie zapomną Chińczykom, i łatwo jest przewidzieć krwawe zajścia, które wywołają nową wyprawę i spowodują natomiast zjście Kantonu.

Włoszcz.

Rzym, 18 czerwca.

Uroczystość, która dnia wezorajszego obchodzono tu rocznicę wstąpienia na Stolicę Apostolską Piusa IX, była ze wszelkimi mierami interesująca, i można powiedzieć wspominała; zależała zaś na poświęceniu chorągwi. Wiadomo, iż w roku zeszłym, Bolonczykowie, na znak miłości i braterstwa, ofiarowali Rzymianom bogato hastowaną chorągiew, którą Papież przekazał Xięciu Orsini, jako Senatorowi Rzymskiemu i dowódcy gwardii municipalnej w Rzymie. Wezoraj więc wszystkie legie miasta, w liczbie 14, mające na czele swoim pomienionego Xięcia, zabrwszy uroczystie chorągwie tą z Kapitolu, przyniosły ją na Monte Cavallo. Każda legia prócz tego miała swój osobny sztandar, bogato ozdobiony, z orłem Rzymskim na wierzchu. Za przybyciem przed pałac Papieżki, wszystkie rzeczone chorągwie uszykowały się w rząd przed krużgankiem, na którym wkrótce ukazał się Pius IX, otoczony kardynałami, i tak chorągwiom, jak i zgromadzonemu ludowi, Apostolskie błogosławieństwo udzielił. Podeczas tego obrzędu, chór amatorski śpiewaków wykonał hymn, którego słowa i muzyka umyślnie na ten cel ułożone były, i drugim podobnymże hymnem oddalającego się z krużganku Oca św. pożegnał. Następnie cały orszak, w tymże porządku, powrócił do Kapitolu, przez inne ulice miasta. Wieczorem, śpiewający chór, składający się z amatorów, udali się do pałacu Orsini, dla podziękowania Xięciu, który przy tej okoliczności, z rozkazu Papieża, zapowiedział stanowcze i rycłe nadanie miastu oczekiwanej oddawnej ustawy municipalnej.

— Zapowiedziane przez Papieża na Koncytorzu d. 11 czerwca ustanowienie Rady Ministrów, ogłoszone już jest urzędowie, przez tak zwane *Motu proprio* Papieżkie, mocą którego, naczelnicy głównych gałęzi administracji państwa, mają się zgromadzać na Radę Ministrów, na której najważniejsze sprawy, wymagające sankcji Oca św., mają być podawane do wspólnej nad niemi narady. Przytem

шіл утверждения Папы, будуть предлагаемы для совместного разсмотрѣнія. Учрежденіе департаментовъ будетъ усовершенствовано, раздѣленіемъ несходныхъ между собою отраслей управлениіи и соединеніемъ однородныхъ предметовъ. Членами нового государственного совета назначены: 1) кардиналъ статсъ-секретарь, президентомъ; 2) кардиналъ камерленго (гофмейстеръ); 3) кардиналъ начальникъ публичныхъ работъ; 4) аудиторъ камеры; 5) римскій губернаторъ; 6) генералъ казначей; 7) президентъ арміи (военный министръ). Сверхъ сего могутъ еще быть приглашаемы для совѣщенія начальники (*Capi*) разныхъ приставленныхъ мѣстъ.

Флоренція, 12 Іюня.

Новый законъ о цензурѣ, получившій силу, въ началѣ нынѣшняго мѣсяца, имѣлъ слѣдствіемъ улучшеніе издаваемыхъ здѣсь журналовъ, котораго желали уже съ давнаго времени. *Gazetta di Firenze* значительно увеличила свой форматъ. Когда, великій герцогъ возвратился сюда изъ Мареммена, къ нему явилась, для выраженія общій благодарности за поминутный законъ, депутація, состоящая изъ членовъ сената, профессоровъ, адвокатовъ и писателей. Его Императорское Высочество принялъ депутацію очень милостиво; а изъ словъ, произнесенныхъ имъ при этомъ случаѣ, заключаютъ, что будутъ принедены въ исполненіе еще многія другія реформы, сообразныя съ духомъ времени.

Испанія.

Мадрид, 22 Іюня.

Инфантъ Донъ-Франциско отправился 19-го числа въ Пардо, гдѣ имѣлъ продолжительное совѣщеніе съ Королемъ, который, какъ утверждаютъ, обѣявилъ прежде французскому посланнику, что примирится съ Королевою лишь тогда, когда все министры оставятъ кабинетъ и генералъ Серрано будетъ удаленъ. Эти условія не могутъ быть приняты, ибо такимъ образомъ предоставлена была бы Королю власть распускать каждое министерство, не понравившееся ему, и имѣть вліяніе на правленіе страны.

Правительственные газеты старались представить пріѣздъ Монсіньора Брунелли папской папскію папскому, выражавшую признаніе правленія Изабеллы апостольческою столицею. Однако посольство сего прелата не имѣтъ сего назначенія; онъ не папскій, а апостольческій делегатъ, и прибылъ въ Испанию единственно для осмотра состоянія католицизма въ этой странѣ. Королева приняла его съ большою торжественностю, поцѣловала перстень прелата, принялъ изъ его рукъ папское письмо; но разговоръ съ его стороны ограничился изъявленіемъ удовольствія, которое онъ ощущалъ при видѣ набожности Испанцевъ въ провинціяхъ, чрезъ которыхъ проѣжалъ.

Третьаго дня вечеромъ получили здѣсь, въ Мадридѣ, извѣстіе, что въ ночи съ 19-го числа, бывшій карлистскій полковникъ Арнаисъ, извѣстный подъ именемъ эль-Эстудіанте, вторгнулся, съ тридцатью или сорока вооруженными всадниками, въ Квантанапалью и разбилъ другія мѣста, находящіяся на большой дороѣ изъ Бургоса въ Понкорво, провозгласилъ Королемъ Карла VI, уничтожилъ жандармскіе посты, увелъ всѣхъ почтовыхъ лошадей, и сжегъ телеграфъ. На слѣдующее утро были посланы изъ Бургоса, гдѣ господствовало большое смятеніе, сто человѣкъ для преслѣдованія его. Кажется, эти Карлисты бѣжали въ горы (Монtesъ де Ока), чрезъ Белорадо. Они объявили въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ появлялись, что графъ Монтемодинъ провозглашается Королемъ во всей Испаніи. Это событие обратило здѣсь на себя некоторое вниманіе. Не думаютъ, чтобы Эстудіанте рѣшился на такое смѣлое предпріятіе, неразсчитывая на сильную помощь.

23 Іюня.

Вчера Мадридскіе министры имѣли продолжительное совѣщеніе съ Инфантомъ Дономъ Францискомъ де Пауло, по возвращеніи его изъ Пардо. Въ газетахъ обнародованъ допросъ Г. Анжеля де ла Рива, обвиняемаго въ томъ, что онъ сдѣлалъ два выстрѣла въ Королеву Изабеллу. Государственный адвокатъ предложилъ—казнить его, но онъ утверждаетъ судей въ своей совершенной невинности. Жена Г. де

урядzone b d a lepiej wszystkie wydział, już to przez rozdzielenie niewla ciwych ga e , już to przez po aczanie majaczych z soba styczno . C onkami nowej Rady Stanu są: 1) Każdorazowy Kardynał Sekretarz Stanu, jako Prezes; 2) Kardynał Camerlengo (Mistrz dworu); 3) Kardynał Prefekt budowli l adowych i wodnych; 4) Auditor Kamery; 5) Gubernator Rzymu; 6) Podskarbi Jeneralny; 7) Prezes armii (Minister wojny). Opr oce tych mogły być jeszcze przyzywani do narad naczelnicy (*Capi*) róznych dykasterij.

Florencja, 12 czerwca.

Nowe prawo o cenzurze, które weszło w wykonanie na poczatk u tera nicjego miesiąca, wydało ju  widocznie ten skutek, iż się polepszy  wydawane tutaj pisma perodyczne, czego w la nie od dawna żądano. *Gazeta di Firenze* znacznie swój format powi kszy . Kiedy, niedawno, Wielki Xi ze powr ci  tu z Maremmenu, przybyła do niego, dla oświadczenia og o ej wdzięczności za rzeczone prawo, deputacja, sk『adaj ca się z cz『onkow senatu, profesorów, adwokatów i psarzy. Jego Cesarska W soko  przyj a  deputacj  nadertaskawie, i ze sów, jakie przemówi  z tej okoliczności, wnosz , że nast pi  jeszcze inne liczne reformy, odpowiednie duchowi czasu.

Hiszpania.

Madryt, 22 czerwca.

Infant Don Franciszek uda  się d. 19 do Pardo i miał tam długą rozmow  z Kr olem. Ten ostatni oświadczył mial Postowi francuzkiemu, że wtenczas tylko pojedna się z Kr owl , jeżeli wszyscy Ministrowie z gabinetu ust pi  i Jeneral Serrano będzie oddalony. Te warunki nie mog y  by  przyjęte, g dy tym sposobem przyznanoby Kr owlowi *de facto* prawo obalania każdego ministerstwa, któreby mu si  nie podobało, i wywierania wpływu na r zady kraju.

Gazety r zadowe starały się wystawi c Monsignora Brunelli jako Nuneyatur  Papie k , przypuszczając uznanie r zadu Izabelli przez Stolic  Apostolską. Misya wszak z tego Prata nie ma takiego charakteru; jest on wie Nuneyuszem, ale tylko Delegatem Apostolskim, przyby  za  do Hiszpanii jedynie dla obejrzenia stanu katolycyzmu w tym kraju. Kr olowa przyj la go z wielką uroczystością, uca owa  pi r cie艅 Prata, przyj la z r ak jego list papieżki, ale rozmowa z jego strony ograniczyła się na wygnanieniu przyjemności, jakiś dozna , wida c pobo zno  Hiszpanów w prowincjach, które przeby  w swojej podroży.

Onegdaj rozesz la się tu pogłoska, że w nocy z d. 19, były karlistowski Pułkownik Arnaiz, znany pod nazwiskiem el Estudiante, wkroczy  do Quintanapalla i róznych innych miejsc, położonych na drodze z Bourgos do Poncorvo, z 30 do 40 umundurowanymi je dzcami, Karola VI Kr olem obwo ta , posterunki zandarmery i zni st , wszyskie konie pocztowe uprowadzi  i telegraf podpalili. Nast jutrz wyslano na sciganie jego 100 ludzi z Bourgos, gdzie wielka panowała trwoga. Zdaje się, że ci Karliści udali się przez Belorado w g ory Montes de Oca. Gdzie tylko przybyli, wszędzie rozwieszali, że Hr. Montemolin w całej Hiszpanii Kr olem obwo lany zosta . Ten wypadek sprawi  tu niejakie wrażenie, s d a  bowiem, że Estudiante nie odwa yby się na tak smia te przedsiwzi鑑cie, gdyby nie liczy  na obszerną pomoc.

Dnia 23 czerwca.

Wezoraj, Ministrowie gabinetu madryckiego mieli długą konferencj  z Infantem Don Franciszkiem de Paulo, za jego powrótem z Pardo. Przedmiotem j j miało by  o ogłoszenie w la nie w gazetach s ledztwo w sprawie P. Angoli de la Riva, oskarżonego, jak wiadomo, o to, że dwukro  strzelili do Kr owlowej Izabelli. Adwokat r zadowy uczyni  propozycj  aby go skaza  na smierć, ale ob alo wany nie przestaje zapewnia  s d i w o zupelnej swojej

(2)

ла Рива скончалась на сихъ дняхъ послѣ продолжительной и тяжкой болѣзни.

ПОРТУГАЛИЯ.

Разсѣянный извѣстія о ходѣ дѣлъ въ Португалии, въ *M. Chronicle* сообщаются въ слѣдующемъ порядке, со дnia обнародованія королевскаго всепрощенія (т. е. отъ 10 Июня) до послѣднихъ извѣстій изъ Лиссабона и Опорто, простирающіхся по 21 Июня.

„Лишь только Королева, по ходатайству французскаго, англійскаго и испанскаго посланиковъ, соѣла илась утвѣрдить всепрощеніе, на основаніи коего опортская юнта изъѧгла тѣмъ же посланикамъ готовность положить оружіе, и отправила маркиза Люле въ Лиссабонъ для составленія дальнѣйшихъ условій, какъ вдругъ находящіеся въ Лиссабонѣ Кабралисты, начали явно воевать противъ сей примирительной мѣры, и такимъ образомъ находящіеся тамъ Сентибристовъ побудили къ спорамъ и возмущеніямъ. Эти возмущенія, хотя и легко погашеніемъ, вспыхнули именно въ день обнародованія въ епрощенія, и въ слѣдствіе сего на другой же день, издано было новое королевское постановленіе, по силѣ коего всепрощеніе должно возымѣть обязательную силу не прежде, какъ только послѣ того, когда опортская юнта и всѣ вообщѣ инсургенты покорятся. Узнавши объ этомъ маркизъ Люле, не выходя даже на берегъ въ Лиссабонѣ, прибылъ обратно въ Опорто; юнта же объявила съ своей стороны, что она до тѣхъ поръ не положить оружія, пока принятые уже прежде условія не будутъ приведены въ дѣйствіе. При такомъ положеніи дѣлъ, посланики трехъ державъ вынуждены были снова прибѣгнуть къ понудительнымъ мѣрамъ, и съ этого цѣлію адмиралъ Паркеръ, предпринялъ 13 числа извѣстную уже экспедицію въ Сетуваль (*Cm N. 51 Вил. Вѣт.*), а испанскія войска получили предписаніе двинуться сухимъ путемъ къ Опорто, куда должны были прибыть 23 или 24 числа. Что между инсургентами въ этомъ городѣ господствуютъ безпорядки и недоразумѣнія, объ этомъ можно судить изъ того обстоятельства, что, по послѣднимъ извѣстіямъ, начальники либеральной партии въ войскахъ юнты, какъ то: баронъ Алмартемъ, Торноль, Цезарь Ваконцелло и другие, подали въ отставку, и власть перешла въ руки мигѣлийской партіи, къ которой также принадлежитъ старый генералъ Повоа, нынѣ главнокомандуюшій въ Опорто, и имѣющій подъ своимъ начальствомъ, какъ увѣряютъ, до 14,000 чл. Часть войскъ Сад-Бандейры, которая вмѣстѣ съ нимъ не хотѣла покориться въ Сетуваль, и оставила этотъ городъ, избравъ своимъ начальникомъ Голамби, была преслѣдуема конницей генерала Винхеса, которая всѣхъ отставшихъ инсургентовъ безпощадно умерщвляла. Наконецъ, по прибытіи въ Агоасъ-Мурасъ, Голамби объявилъ своимъ солдатамъ, что хотя онъ самъ думаетъ достичнуть Эворы, и тамъ до послѣдней капли крови сопротивляться врагамъ, однако всѣмъ желающимъ дозволяется оставить его ряды, и разойтись по домамъ. Въ слѣдствіе того почти всѣ волонтеры, числомъ около 1,500 чл., положили оружіе и отправились на родину. Коимбра, Визенъ и Гуарда оставлены инсургентами, а во многихъ мѣстахъ сами жители оказываются не расположение къ шатающимся гверцільскимъ шайкамъ. Адмиралъ Паркеръ, какъ уже извѣсгно, приготовлялся съ значительной частью своей эскадры отправиться въ Опорто, чтобы юнту заставить изъявить покорность. Однимъ словомъ, все предвѣщаетъ скорый конецъ митежу и интервенціи трехъ державъ въ Португалии, если не случатся какія либо непредвидѣнныя обстоятельства.

niewinności. Żona P. de la Riva umarła w tych dniach w skutek długiej, obłożnej choroby.

PORTUGALIA.

Rozpierzchłe ze wszech stron wiadomości o toku spraw w Portugalii, *Morning-Chronicle* szykuje w nastepującym porządku, od dnia ogłoszenia amnestii królewskiej (d. 10) do ostatnich wiadomości z Lizbony i z Oporto, dochodzących do d. 21 czerwca.

„Zaledwo Królowa, za widaniem sie Posłów: francuskiego, angielskiego i hiszpańskiego, skłoniła się do podpisania amnestii ogólnej na mocę której Junta w Oporto oświadczyła też tymże Posłom gotowość złożenia broni, i Margrabiego Loulé dla ułożenia dalszych warunków do Lizbony wysłała; znajdującej się w Lizbonie Kabralisci, zaczeli powstawać głośno przeciw temu pojednaniu środkowi, i tym sposobem, będąc tamże Septembrystów, do sporów i zaburzeń wyzwali. Zaburzenia te, jakkolwiek pokromione łatwo, zaszły właśnie w dzień ogłoszenia amnestii, i w skutek tego nazajutrz, wydany został nowy dekret królewski, mocą którego, amnestia nie pierwziej miała wejść w życie, aż się Junta w Oporto, i wszyscy w ogólnosci rokoszanie poddadzą. Uwiadomiony o tem Margr. Loulé, nie wysiadlszy nawet na ląd w Lizbonie, z nieczem do Oporto powrócił, Junta zaś tameczna oświadczyła ze swojej strony, że dopóty nie złoży broni, dopóki umówione już poprzednio warunki w wykonanie wprowadzone nie będą. W tem położeniu rzeczy, Posłowie trzech interwencyjnych mocarstw, zmuszeni byli znów uciec się do czynnych środków przymusu, i w tym celu Admiral Parker, przedsięwziął d. 13-go wiadomojuż naprawę do Setubal, (*Ob. N. 51 Kur. Wień.*), a wojska hiszpańskie otrzymały rozkaz posuwania się lądem do Oporto, gdzie miały stanąć d. 23 lub 24 czerwca. Ze między powstańcami w tem mieście musi panować nieład i nieporozumienie, dowodzi ta okoliczność, iż podług ostatnich wiadomości, naczelnicy stronnicztwa liberalnego w wojsku Junty, jako to: Baron Almargem, Tornos, Cezar Vasconcellos, i inni, podali się do dymisji, i władza przeszła w ręce stronnicztwa Miguelistowskiego, do którego należy stary Jeneral Povoas, dowodzący teraz naczelnie w Oporto, i mający pod swemi rozkazami, jak głoszą, do 14,000 ludzi. Część wojska Sa da Bandeiry, która z nim razem nie chciała się poddać w Setubal, i opuściła to miasto, z 4 działami, udając się ku Evorze, pod dowództwem Galamby, ścigana była przez jazdę Jen. Vinhaes, która wszystkich pozostających w tyle powstańców bez litości zabijała. Nakoniec, za przybyciem do Agoas Muros, Galamba oświadczył swoim żołnierzom, że lubo sam ma zamiar dostać się do Evory, i tam do ostatniej kropli krwi opierać się nieprzyjaciołom, pozwala jednak wszystkim, którzy by tego życzyli, opuścić go i rozejść się do domów. W skutek tego, prawie wszyscy ochotnicy z Algarpii, w ilezie około 1,500, złożyli broń i wrócili do miejsc rodzinnych. Koimbra, Visen i Guarda opuszczone są przez powstańców, a w wielu miejscowościach sami mieszkańcy okazują stanowczą nieprzyjaźń przeciw tułającym się bandom querylasów. Admiral Parker, jak już wiadomo, gotował się z większą częścią swojej eskadry udać się do Oporto, aby Junte do poddania się przynaglić. Jednym słowem, wszystko zapowiada bliski koniec powstania i interwencji trzech mocarstw w Portugalii, jeśli niespodziewane jakie okoliczności nie zajdą.“

ВИЛЬНА, въ Тип. Ф. Гликсберга—Печ. позвол. 8-го Июля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Каб. А. Мухинъ